Lietas arhīva Nr. 1A-0090-19/35
ECLI:LV:RVPT:2019:0125.1A30030518.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2019. gada 25. janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Dace Kantsone,
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas 2018. gada 20. jūnija lēmumu Nr. RPP-18-2204-ls.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pašvaldības policijas amatpersona 2018. gada 13. maijā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.512594240 par to, ka 2018. gada 13. maijā plkst.11.43 transportlīdzeklis VW ar reģistrācijas Nr. /TL numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis) bija novietots stāvēšanai Rīgā, pie ēkas /adrese/ ārpus koplietošanas ceļa vai tā paplašinājuma, neievērojot Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 269 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk - Ceļu satiksmes noteikumi) 114. punktā noteiktās prasības.

Pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.[10] panta devītās daļas. Nolemts uzlikt sodu 30,00 EUR.

[2] Par minēto protokolu - lēmumu /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzējs) iesniedza sūdzību Rīgas pašvaldības policijas priekšniekam.

Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[2.1] Sūdzības iesniedzējs nav pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 114. punktu, jo automašīnu ir novietojis korekti un atbilstoši noteikumu prasībām – iespējami vairāk uz ceļa nomales. Konkrētajā vietā ceļa nomale ir aizaugusi ar nezālēm, un tā nevar būt uzskatāma par apstādījumu zonu, kur aizliegts novietot auto. Vabu iela pēc Rīgas domes teritoriālā plānojuma klasificējama kā iela bez seguma, tik brīva un patvaļīga interpretācija par zaļo zonu tik mazā ielas garumā nav pieļaujama. Brīvi pieejamās tiešsaites kartogrāfiskos resursos redzams, ka auto novietots ceļa sarkano līniju robežās uz bezseguma ceļa nomales.

[2.2] Šādā veidā visā ielas garumā tika novietotas vismaz desmit automašīnas, tomēr pārkāpums tām netika fiksēts.

[3] Ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2018. gada 20. jūnija lēmumu Nr. RPP-18-2204-ls (turpmāk – Lēmums) nolemts pārsūdzēto lēmumu atstāt negrozītu, bet sūdzību noraidīt.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Transportlīdzekļa vadītājs, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai Lēmumā norādītajā vietā, bija ceļu satiksmes dalībnieks. Līdz ar to, transportlīdzekļa vadītājs, sākotnēji braucot pa ceļu un vēlāk ar transportlīdzekli nobraucot no ceļa, kur novietoja transportlīdzekli stāvēšanai, piedalījās ceļu satiksmē, un viņam bija pienākums ievērot atbilstošās Ceļu satiksmes noteikumu normas.

[3.2] No administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem materiāliem, tostarp, fotoattēliem, konstatējams, ka Transportlīdzeklis ar diviem sānu riteņiem ir novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne arī par brauktuves paplašinājumu.

Transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai protokolā norādītajā vietā nav regulēta ar Ceļu satiksmes noteikumu zīmi vai ceļa apzīmējumu, kas atļautu novietot stāvēšanai transportlīdzekli neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punktā noteiktās prasības, proti, šajā vietā nav izvietota Ceļu satiksmes noteikumu 537. ceļa zīme "Stāvvieta" vai kāda cita ceļa zīme.

Apgabaltiesa līdzīgā lietā norādījusi, ka [..] likumdevējs nevar konkretizēt visas situācijas, kādas varētu rasties sakarā ar transportlīdzekļu novietošanu. Tas, ka normatīvajos aktos *ekspressis verbis* nav ierakstīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot apstādījumos vai citās vietās, nenozīmē, ka transportlīdzeklis drīkstētu stāvēt jebkur, kur, iesniedzēja ieskatā, tas netraucētu gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļu braukšanu. Tādā gadījumā transportlīdzekļus drīkstētu novietot arī puķu dobēs, spēļu laukumos u.tml. vietās, jo tas netraucētu pārvietoties gājējiem un citiem transportlīdzekļiem. [..]
.

Tiesu praksē līdzīgos gadījumos ir atzīts, ka situācijā, kad vadītājs nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai konkrētā vietā, vadītājam vispirms ir jāpārliecinās par ceļu satiksmes režīmu konkrētajā vietā. [..] jebkuram transportlīdzekļa vadītājam novietojot stāvēšanai savu transportlīdzekli, neatkarīgi no savas rīcības motīviem, ir pienākums pārliecināties par transportlīdzekļu stāvēšanas režīmu konkrētajā ceļa posmā.

[4] 2018. gada 4. jūlijā tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Rīgas pašvaldības policijas 2018. gada 20. jūnija lēmumu Nr. RPP-18-2204-ls, kurā sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt viņam piemēroto sodu.

Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Lietai pievienotajos attēlos redzamās pienenes un citas nezāles Vabu ielā ir izaugušas, jo ielai, Rīgas domes ierobežotu finansiālu apsvērumu dēļ, netiek veikta ikgadējā ielas planēšana - šķērskrituma atjaunošana un liekās grunts (grunts, kas laika gaitā ir uzkrājusies, traucē ceļa konstrukcijām normāli funkcionēt) aizvešana.

Bez šādas ielas seguma "kopšanas", ielas cietais segums saglabājas tikai ielas centrālajā daļā - vietā, pa kuru pārvietojas automobiļi, tā kā automobiļu intensitāte šajā vietā nav liela, tas ir pārsvarā aptuveni 3m plats posms ielas ass vidū. Tomēr šāda lēna ielas seguma "transformēšanās" nekādā veidā nemazina tai piešķirto potenciālo funkcionalitāti un neierobežo tai likumiski piešķirtās platības kopējai sabiedrības izmantošanai (tostarp auto braukšanai un stāvēšanai).

[4.2] Grants seguma ielām kā tādām nav iespējama apstādījumu zonas izdalīšana kopējā ielas infrastruktūrā. Vietās, kur tiek plānota zālāja ierīkošana, tā apzīmēšanai un nepārprotamai uztverei, to no citiem autoceļa vai ielas infrastruktūras elementiem nodala lietojot betona, granīta vai cita veida apmales vai kādus citus horizontālās vai vertikālās nodalīšanas elementus, piemēram, ģeošūnas vai ģeožogi vai rievsienas, radot nepārprotamu līnijveida struktūru. Šajā ielas posmā šādi elementi netiek lietoti, tāpēc ir skaidrs, ka ielas malā esošs seguma tips nav un nevar būt atšķirīgs no ielas ass

vidū esoša seguma tipa, jo nevar būt citādāk identificējams.

[4.3] Sūdzības iesniedzējs vēlas noskaidrot atšķirību auto novietošanā, kāpēc transportlīdzekļi, kas bija novietoti turpat Vabu ielā pirms un pēc sodītā transportlīdzekļa netika sodīti pēc šī paša panta.

[5] Tiesā saņemti Rīgas pašvaldības policijas pārstāvja /pers. C/ paskaidrojumi par saņemto sūdzību, norādot, ka iestāde jau pārsūdzētajā Lēmumā ir norādījusi plašu un detalizētu pamatojumu, līdz ar to sūdzība ir noraidāma un Lēmums ir atstājams negrozīts.

[5.1] Likumdevējs nevar konkretizēt visas situācijas, kādas varētu rasties sakarā ar transportlīdzekļu novietošanu. Tas, ka normatīvajos aktos *expressis verbis* nav ierakstīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot apstādījumos vai citās vietās, nenozīmē, ka transportlīdzeklis drīkstētu stāvēt jebkur, kur, vadītāja ieskatā, transportlīdzeklis netraucē gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļu braukšanu.

Turklāt Ceļu satiksmes likuma 2. panta 1. punktā noteikts, ka šī likuma mērķis ir noteikt ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā. No šīs tiesību normas izriet, ka attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, kurās piemērojams publisko tiesību princips - atļauts tikai tas, kas noteikts tiesību normās, nevis privāto tiesību princips - atļauts viss, kas nav aizliegts.

[5.2] No lietas materiāliem pievienotajiem fotoattēliem nepārprotami secināms, ka transportlīdzeklis ar abiem sānu riteņiem ir novietots stāvēšanai publiskajos apstādījumos, ārpus ceļa, vietā, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne arī par brauktuves paplašinājumu. Administratīvā pārkāpuma konstatēšanas vietā nav izvietotas ceļa zīmes, kas norādītu uz to, ka šī vieta ir stāvvieta. Faktiski transportlīdzeklis ir atstāts ārpus ceļa, iebraucot publiskajos apstādījumos.

[5.3] Tiesu praksē līdzīgās situācijās ir atzīts, ka Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkts ir vispārīga tiesību norma, kas paredz atbildību par apstāšanos un stāvēšanu gadījumos, kad šāds pārkāpums nav paredzēts LAPK, jo pretējā gadījumā transportlīdzekļus drīkstētu novietot arī puķu dobēs, spēļu laukumos un tamlīdzīgās vietās, jo tas netraucētu pārvietoties gājējiem un citiem transportlīdzekļiem.

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija 2018. gada 29. jūnija spriedumā lietā Nr. 1A32006217 analoģiskā situācijā, kad transportlīdzekļa vadītājs (īpašnieks) bija novietojis transportlīdzekli zaļajā zonā jeb publiskajos apstādījumos, konstatēja Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta pārkāpumu un piemēroja administratīvo sodu atbilstoši LAPK 149.^{10} panta devītajai daļai, jo transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai ārpus brauktuves, ārpus ceļa nomales (publiskajos apstādījumos). Turklāt tiesu kolēģija norāda, ka iesniedzējs, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai publiskajos apstādījumos, piedalījās ceļu satiksmē un viņam kā transportlīdzekļa vadītājam bija pienākums ievērot atbilstošās tiesību normas.

[5.4] Apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs redzēja citas stāvēšanai novietotas automašīnas nenozīmē automātisku tiesiskas paļāvības aizsardzību. Personas paļāvība ir šīs personas subjektīvā attieksme pret konkrētu darbību vai notikumu. Persona nevar atsaukties uz šādiem principiem, lai attaisnotu savu rīcību.

Līdz ar to attiecībā uz sūdzības iesniedzēja apgalvojumu, ka arī citi transportlīdzekļi bija novietoti stāvēšanai administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā vietā, norādāms, ka personai nevar pastāvēt un nepastāvēt tiesiska paļāvība attiecībā uz tādu situāciju (gadījumu), kad tiek pārkāptas normatīvo aktu prasības.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudot iesniegto sūdzību kopsakarā ar lietā esošajiem materiāliem, tiesa atzīst, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, savukārt pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

[6.1] LAPK 289.^{6} panta septītā daļa nosaka, ka, izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesai cita starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai.

Sūdzības iesniedzējs ir sodīts saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10} panta devīto daļu, kur paredzēta atbildība par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, par ko uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam 30 *euro* apmērā.

[6.2] No administratīvā pārkāpuma protokola - lēmuma Nr.512594240 izriet, ka sūdzības iesniedzēja transportlīdzeklis VW ar reģistrācijas /TL numurs/ 2018. gada 13. maijā plkst.11.43 bija novietots Rīgā, pie ēkas /adrese/ ārpus koplietošanas ceļa vai tā paplašinājuma, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punktā noteiktās prasības, par ko tika sodīts atbilstoši LAPK 149.^{10} panta devītajai daļai.

Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkts nosaka, ka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, - brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Ceļu satiksmes noteikumi ir izdoti, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 3. panta otro daļu, kas nosaka, ka ceļu satiksmes kārtību Latvijā nosaka Ministru kabinets, apstiprinot Ceļu satiksmes noteikumus.

[6.3] Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 1. panta 3. punktam ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, veloceliņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).

Ceļu satiksmes noteikumu 2.8. punkts nosaka, ka brauktuve ir ceļa daļa, kas paredzēta transportlīdzekļu braukšanai. Ceļam var būt vairākas brauktuves, kuras norobežojas ar sadalošajām joslām vai barjerām, un noteikumu 2.21. punkts nosaka, ka nomale ir ceļa daļa, kas piekļaujas brauktuvei un nav paredzēta mehānisko transportlīdzekļu braukšanai.

No lietas materiāliem pievienotajiem fotoattēliem redzams, ka sūdzības iesniedzējs /pers. A/ savu automašīnu nav novietojis uz ceļa, vietā, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne arī par brauktuves paplašinājumu. Minētajā vietā arī nav izvietotas ceļa zīmes, kas norādītu, ka šī vieta ir stāvvieta. Līdz ar ko secināms, ka transportlīdzeklis ir novietos stāvēšanā ārpus ceļa, zālājā.

Tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējs, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai, publiskajos apstādījumos - zālājā, ir piedalījies ceļu satiksmē, un tādējādi viņam kā transportlīdzekļa vadītājam bija pienākums ievērot atbilstošās tiesību normas.

Tiesa pievienojas iestādes Lēmumā norādītajam par to, ka likumdevējs nevar konkretizēt visas situācijas, kādas varētu rasties sakarā ar transportlīdzekļu novietošanu. Tas, ka normatīvajos aktos *ekspressis verbis* nav ierakstīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot apstādījumos vai citās vietās, nenozīmē, ka transportlīdzeklis drīkstētu stāvēt jebkur, kur iesniedzēja ieskatā, tas netraucētu gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļu braukšanu.

Tiesa atzīst, ka transportlīdzekļu vadītājiem jāievēro gan vispārīgās apstāšanās un stāvēšanas prasības, gan papildus nosacījumi, pretējā gadījumā tas novestu pie nepieļaujamas situācijas, kad transportlīdzekļa vadītājs transportlīdzekli varētu atstāt jebkurā vietā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, izvērtējot lietā esošos pierādījumus to savstarpējā sakarībā, tiesa secina, ka /pers. A/, novietojot transportlīdzekli

stāvēšanai Rīgā, pie ēkas /adrese/, ārpus koplietošanas ceļa, tas ,ir vietā, kurā nav paredzēts novietot transportlīdzekli stāvēšanai, ir pārkāpis transportlīdzekļu stāvēšanas noteikumus.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 149.[10] panta devītajā daļā, un iestāde viņu pamatoti saukusi pie administratīvās atbildības un sodījusi.

[6.4] Tiesa atzīst, ka sūdzībā minētie argumenti nevar būt par pamatu lēmuma atcelšanai, kā arī nav konstatēti citi apstākļi, kas būtu par pamatu lēmuma atcelšanai, līdz ar to lēmums ir atstājams negrozīts un sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz LAPK 289.[12] pantu un 289.[13] pantu, tiesa,

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas 2018. gada 20. jūnija lēmumu Nr. RPP-18-2204-ls.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese (paraksts) Dace Kantsone